
Jul 20, 2020

ПИТАЊЕ:

Народни посланик Горан Селак, Клуб посланика СПС, поставио је на Десетој сједници одржаној 29. јуна 2020. године

ПОСЛАНИЧКО ПИТАЊЕ

ПРЕДСЈЕДНИКУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Шта ће институције Републике Српске подузети поводом информације да је започет процес градње одлагалишта радиоактивног отпада на Трговској гори?

ОДГОВОР:

Број:15.01-011-204/20

Датум: 13.07.2020. године

НАРОДНА СКУПШТИНА

РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Предмет: Одговор на посланичко питање, доставља се

Овом Министарству дана 07.07.2020. године путем Генералног секретаријата Владе Републике Српске, уз допис број: 04.2-011-192/20 од 03.07.2020. године, достављено је посланичко питање народног посланика Горана Селака, Клуб посланика СПС.

Народни посланик Горан Селак, Клуб посланика СПС, на 10. сједници Народне скупштине Републике Српске, одржаној 29. јуна 2020. године поставио је Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске следеће посланичко питање:

„Шта ће институције Републике Српске подузети поводом информације да је започет процес градње одлагалишта радиоактивног отпада на Трговској гори.“

У складу са чланом 82. Пословника Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 10/09) као и чланом 264. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 31/11 и 34/17) дајемо следећи:

О Д Г О В О Р

Иако Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију нема информација да је започела градња одлагалишта радиоактивног отпада на Трговској гори, јер није спроведен поступак процјене утицаја на животну средину за овај пројекат, овом информацијом се даје информација о активностима које се у континуитету прате и спроводе поводом намјере Републике Хрватске да на локалитету Черкезовац, Трговска гора, Двор изгради предметно одлагалиште. Обавеза надлежног органа Републике Хрватске је да, у складу са Конвенцијом о процјени утицаја на животну средину у прекограничном контексту (Еспоо Конвенција), изврши обавјештавање надлежног органа за заштиту животне средине погођене стране (БиХ) и омогући учешће у поступку процјене утицаја на животну средину који спроводи надлежни орган стране поријекла (Република Хрватска).

Према информацијама са званичне интернет странице, којима располаже ово Министарство, Фонд за финансирање разградње НЕК из Републике Хрватске је дана 15.06.2020. године спровело поступак отварања понуда у поступку јавне набавке за израду документације и

спровођење активности исходавања дозвола за изградњу Центра за збрињавање радиоактивног отпада на локалитету Черкезовац, Трговска гора.

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију прати дешавања у вези са одабиром локације Трговске горе за изградњу од 10.04.2015. године и координира активности са свим надлежним органима и институцијама, како са нивоа јединица локалне самоуправе, тако и са нивоа БиХ. Иако се информације о активностима које се спроводе у Републици Хрватској, углавном објављују на интернет страницама надлежних органа у Републици Хрватској, ово министарство правовремено реагује и прибављене информације размјењује са свим институцијама које би могле помоћи да се изградња одлагалишта радиоактивног отпада на Трговској гори спријечи.

О активностима спроведеним у циљу спречавања реализације намјере за изградњу одлагалишта радиоактивног отпада на локалитету Трговска гора, већ су информисани народни посланици и јавност, те за потребе одговора на ово посланичко питање дајемо хронолошки најзначајније спроведене активности:

Дана 10.04.2015. године, на основу обавјештења од стране начелника општине Нови Град и на основу сазнања из медија, сачињен је допис Министарству заштите околиша и природе Републике Хрватске, у којем су тражене расположиве информације о пројекту и информације о спроведеним активностима од стране надлежних институција Републике Хрватске, које се односе на одабир локалитета Трговска гора, Двор, Република Хрватска, за одлагање радиоактивног отпада. С обзиром на хитност у поступању наведени допис је прослијеђен и електронским путем у кабинет министра заштите околиша и природе Републике Хрватске и помоћнику министра за околиш. Са овим дописом је упознато Министарство спољне трговине и економских односа у Сарајеву.

Дана 15.04.2015. године у Републику Хрватску упућена је ургенција од стране Министарства, за достављање тражених информација, а предузимање свих активности из ресорних надлежности затражено је од Министарства иностраних послова БиХ, Министарства спољне трговине и економских односа БиХ и Предсједништва БиХ, конкретно предсједавајућег Предсједништва БиХ. Истог дана достављен је допис на надлежно поступање Министарству здравља и социјалне заштите, Државној регулаторној агенцији за радијациону и нуклеарну безбједност у Сарајеву и канцеларији ове агенције у Бањој Луци, с обзиром да је Законом о радијационој и нуклеарној безбједности у БиХ утврђена надлежност ове агенције у поступцима обављања послова у овој области.

Дана 28.04.2015. године, од стране општине Нови Град, покренута је иницијатива за мониторинг нивоа радиоактивности на територији општине, с обзиром на забринутост становништва које су произвеле незваничне информације да се на локацији већ врше активности одлагања опасног, радиоактивног отпада. Реагујући на овај акт, иницијатива је истог дана прослијеђена од стране овог министарства у Министарство здравља и социјалне заштите и Државној регулаторној агенцији за радијациону и нуклеарну безбједност у Сарајеву и канцеларији у Бањој Луци. Поступајући по овом акту, Државна регулаторна агенција за радијациону и нуклеарну безбједност је обавијестила ово Министарство о термину изласка овлашћеног лица на територију општине Нови Град ради обављања мониторинга и утврђивања евентуално повишеног нивоа радиоактивности на локацији општине Нови Град, која је најближа локацији Трговска гора, Република Хрватска.

Дана 29.04.2015. године од стране Министарства иностраних послова Босне и Херцеговине, ово Министарство је обавјештено да је од надлежног министарства Републике Хрватске затражена информација о намјераваној активности, статусу намјераваног пројекта и корацима предузетим у складу са Еспо конвенцијом с обзиром на близину државне границе, удаљеност локалитета Трговска гора од општине Нови Град и чињеницу, да се становништво општине Нови Град снабдијева водом за пиће из ријеке Уне. Истовремено од стране истог министарства обавјештени смо да је од стране Министарства спољне трговине и економских односа и Државне регулаторне агенције за радијациону и нуклеарну безбједност, затражено

да се пажљиво размотри акт овог Министарства од 10.04.2015. године у погледу захтјева и обавеза које су у оквиру Еспоо конвенције преузеле БиХ и Република Хрватска, водећи рачуна о потреби заштите здравља људи и спречавања деградирања квалитета животне средине и ресурса БиХ.

Крајем априла Министарству је достављен акт потписан од стране 6 општина: Нови Град и Костајница из Републике Српске и Босанска Крупа, Цазин, Бужим и Велика Кладуша из Федерације БиХ, у којем се изражава жестоко противљење и тражи од свих надлежних институција обустављање активности на одређивању локације Трговска гора за одлагање радиоактивног отпада. Образложење овакве одлуке је да одређивањем локације Трговска гора за одлагање нуклеарног отпада могу бити нанесене несагледиве посљедице по здравље и живот становника општина и градова који се налазе у непосредној близини.

Истовремено, Одбор за европске интеграције и регионалну сарадњу Народне скупштине Републике Српске, донио је Закључак број 02/4.03-1-011-1603-5-1/15 од 28.04.2015. године, којим се од овог Министарства тражи предузимање свих могућих корака у вези са спречавањем изградње одлагалишта радиоактивног отпада и истрошеног нуклеарног горива на локацији Трговска гора. У образложењу Закључка наведено је да је Република Хрватска дана 17.10.2014. године донијела Стратегију збрињавања радиоактивног отпада, искориштених извора и истрошеног нуклеарног горива, те да ће у складу са донесеном Стратегијом бити донесен Национални програм до 01.08.2015. године у којем ће бити утврђено кад, гдје и како ће се збринути радиоактивни отпад и истрошено нуклеарно гориво. Наведено подразумева да се до тог датума мора одредити тачна локација за изградњу објекта за одлагање ове врсте отпада. У прилогу Закључка достављене су Иницијатива за спречавање одлагања радиоактивног отпада на подручју Трговске горе потписана од стране стручних лица, којом је указано да на предложеној локацији није могуће градити складиште за одлагање оваквог отпада због његовог негативног утицаја на животну средину.

Дана 19.06.2015. године ово Министарство упутило је Министарству спољне трговине и економских односа и Министарству иностраних послова, захтјев за одржавање састанка на тему намјере Републике Хрватске, на којем би били присутни: надлежне институције Републике Хрватске, министри ентитетских министарстава надлежних за заштиту животне средине, министар надлежног кантоналног министарства из Унско-санског кантона, те начелници општина/градова који су директно угрожени. Поред тога затражено је присуство посланика у Народној скупштини Републике Српске, посланика у Парламенту Федерације БиХ, те посланика у Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ и директора Државне регулаторне агенције.

Дана 27.11.2015. године у Новом Граду је одржан Округли сто поводом „Приједлога Националног програма provedбе Стратегије збрињавања радиоактивног отпада, искоришћених извора и истрошеног нуклеарног горива Републике Хрватске“ на којем су представници Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију представили учесницима скупа активности Министарства по питању већ предузетих активности на територији Републике Српске и БиХ и активности на реализацији закључака Парламентарне скупштине БиХ.

Поступајући по закључку Владе Републике Српске број 04/1-012-2-1566/15 од 23.07.2015. године Министарство за просторно уређење грађевинарство и екологију је, користећи расположиве податке о штетном утицају радиоактивног и нуклеарног горива на животну средину и здравље људи, припремило Резолуцију о противљењу активностима узградње одлагалишта отпада ниске и средње радиоактивности у општини Двор, Република Хрватска. Наведена Резолуција је донесена од стране Народне скупштине Републике Српске на 15. посебној сједници одржаној дана 23.12.2015. године. Резолуција је заједно са Информацијом о предузетим активностима достављена у Министарство иностраних послова БиХ и другим институцијама на даље поступање.

Слиједом информација из општине Нови Град и Државне регулаторне агенције за радијациону и нуклеарну безбједност а које су указивале на поступке јавних расправа у Републици Хрватској у вези Студије о стратешкој процјени утицаја на околину и нацрт

Приједлога националног програма спровођења стратегије збрињавања радиоактивног отпада, истрошених извора и истрошеног нуклеарног горива, ово Министарство је затражило поступање из надлежности органа Босне и Херцеговине како би се Босна и Херцеговина укључила у поступке и исказала своје примједбе у вези са реализацијом овог пројекта. Допис са прилозима је упућен Предсједништву БиХ, Министарству иностраних послова, Министарству спољне трговине и економских односа и Државној регулаторној агенцији за радијациону и нуклеарну безбједност, указујући при том на грубо кршење више међународних уговора од стране Републике Хрватске. О поступању Министарства према наведеним институцијама је обавијештена општина Нови Град и Кабинет предсједника Владе Републике Српске, дана 18.02.2016. године.

Савјет министара БиХ на 49. сједници одржаној дана 21.03.2016.год. донио је Одлуку о формирању Радне групе за праћење стања и активности у вези са могућом изградњом одлагалишта радиоактивног отпада на локацији Трговска гора, Општина Двор (у даљем тексту: Радна група). Одлука је објављена у „Службеном гласнику БиХ“, број 28/16. Радна група формирана је као оперативно тијело са основним задатком да осигура координацију рада институција Босне и Херцеговине, Републике Српске, Федерације Босне и Херцеговине, Брчко Дистрикта и локалних нивоа власти у вези са активностима потенцијалне изградње одлагалишта радиоактивног отпада на локацији Трговска гора, Општина Двор.

За предсједавајућег Радне групе именована је Сребренка Голић, министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију. Као чланови радне групе именовани су делегати у Дому народа Парламентарне скупштине БиХ, посланици у представничком дому Парламентарне скупштине БиХ, директор Државне регулаторне агенције за радијацијску и нуклеарну сигурност, те по један представник Министарства иностраних послова БиХ, Министарства спољне трговине и економских односа БиХ, Државне регулаторне агенције за радијацијску и нуклеарну сигурност, Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију и Федералног министарства околиша и туризма. У периоду од оснивања одржана су три састанка Радне групе.

Министарство је дана 25.02.2016. године упутило обавијест Државном заводу за радиолошку и нуклеарну сигурност Републике Хрватске и Министарству заштите околиша и природе те затражило званично обавјештавање надлежних институција у Босни и Херцеговини, укључујући и Министарство као *Focal point* за Еспо Конвенцију. Истовремено је о овом поступању обавијештено Министарство иностраних послова, Министарство спољне трговине и економских односа, Државна регулаторна агенција за радијациону и нуклеарну безбједност и општина Нови Град.

Дана 26.02.2016. године Државна регулаторна агенција за радијациону и нуклеарну безбједност је доставила писмо акт Министарства иностраних послова којим је од стране Министарства заштите околиша и природе Републике Хрватске достављено обавјештење о позиву за исказивање наміјере учествовања у прекограничном поступку доношења стратешке процјене утицаја на околину Националног програма спровођења стратегије збрињавања радиоактивног отпада, истрошених извора и истрошеног нуклеарног горива. Исто обавјештење је овом Министарству достављено од Министарства спољне трговине и економских односа БиХ дана 03.03.2016. године. Поступајући по ова два акта Министарство је, дана 04.03.2016. године, хитно одговорило Министарству спољне трговине и економских односа и исказало интерес за учешће у поступку и истовремено затражило од надлежних органа Републике Хрватске да се јавна презентација Стратешке студије и Националног програма provedбе стратегије збрињавања радиоактивног отпада, истрошених извора и истрошеног нуклеарног горива одржи у Новом Граду предлажући два термина за јавну презентацију. Овај акт је истовремено достављен Министарству иностраних послова, Федералном Министарству околиша и туризма, Државној регулаторној агенцији за радијациону и нуклеарну безбједност, општини Нови Град и Министарству заштите околиша и природе Републике Хрватске. Информација о овом акту је достављена и Предсједништву БиХ дана 04.03.2016. године.

Дана 03.03.2016. године министар Министарства са сарадницима, су без званичног позива присуствовали јавној расправи на наведена два документа у општини Двор, Република

Хрватска и том приликом директно исказали противљење реализацији оваквог пројекта на Трговској гори, указујући при том на доношење Резолуције од стране Републике Српске.

Имајући у виду чињеницу да је од стране Републике Хрватске званично достављено обавијештење о поступку о којем је Министарство исказало намјеру учешћа, дана 07.03.2016. године је припремљено обајештење о поступку у Републици Хрватској, које је постављено на интернет страницу овог Министарства, а обавијештење са захтјевом за достављање примједби на документе Републике Хрватске је послато Државној регулаторној агенцији за радијациону и нуклеарну безбједност (канцеларија у Сарајеву и Бањој Луци), Федералном министарству околиша и туризма, Министарству здравља и социјалне заштите, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарству управе и локалне самоуправе, Министарству за економске односе и регионалну сарадњу, Републичком заводу за заштиту културно – историјског и природног наслеђа, Институту за јавно здравство Републике Српске, Јавној установи „Воде Српске (канцеларија у Приједору и Бањој Луци), Институту за заштиту и екологију Републике Српске, Јавној установи „Институт за урбанизам и екологију, општинама Нови Град, Костајница и Козарска Дубица и Архус центру Бања Лука. О наведеним активностима је расправљано и на 39. сједници Међуентитетског тијела за заштиту животне средине одржаној у Сарајеву дана 10.03.2016. године.

На 30. сједници Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ одржаној дана 24.05.2016. године донесена је Резолуција о неприхватању изградње складишта и одлагалишта радиоактивног отпада, искоришћених извора и истрошеног нуклеарног горива и противљењу активностима у вези са изградњом складишта и одлагалишта на Трговској гори, општина Двор, Република Хрватска. Такође, на истој сједници усвојен је и закључак којим се Вијеће министара БиХ обавезује да упути иницијативу Влади Републике Хрватске за одржавање заједничке сједнице Владе РХ и Вијећа министара БиХ, те обавезно делегира питање изградње складишта и одлагалишта нуклеарног отпада на Трговској гори и упозна власти Хрватске са ставом ПСБиХ.

На 19. сједници Дома Народа Парламентарне скупштине БиХ усвојена је Резолуција о неприхватању изградње складишта и одлагалишта радиоактивног отпада, искоришћених извора и истрошеног нуклеарног горива и о противљењу активностима у вези са изградњом складишта и одлагалишта на Трговској гори, општина Двор, Република Хрватска.

Крајем марта 2017. године на интернет страници Државног завода за радиолошку и нуклеарну безбједност Републике Хрватске пронађен је документ под називом Одговори на примједбе и мишљења с јавног увида стратешке студије за национални програм provedбе Стратегије збрињавања радиоактивног отпада, искоришћених извора и истрошеног нуклеарног горива (Програм за раздобље до 2015. године с погледом до 2060. године). У овом документу, који није званичним путем достављен институцијама БиХ него смо о садржини истог упознати путем интернет странице Државног завода за радиолошку и нуклеарну сигурност Републике Хрватске, утврђено је да нису уважени нити прихваћени ставови и примједбе институција које су доставиле примједбе у Републику Хрватску, и то: Министарства спољне трговине и економских односа, Министарства иностраних послова, Државне регулаторне агенције за радијациону и нуклеарну безбједност, Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију и Групе аутора са Универзитета у Тузли, Универзитета у Сарајеву и Универзитета у Бихаћу.

Поред наведених активности, а са циљем да се локалитет Трговска гора изузме из разматрања као локалитет за изградњу складишта радиоактивног отпада, Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију покренуло је поступак проглашења заштите подручја ријеке Уне у категорији парк природе, које се налази на крајњем сјеверозападном дијелу Републике Српске, узимајући у обзир чињенице да постоји опасност да ће подручје ријеке Уне бити озбиљно угрожено, у вези са планираном изградњом одлагалишта радиоактивног и истрошеног нуклеарног горива на локацији Трговска гора у Хрватској, у непосредној близини границе са БиХ, односно у непосредној близини ријеке Уне. Одлука о проглашењу Парка природе „Уна“ је је објављена у „Службени гласник Републике Српске“, број 79/19).

Намјера Републике Хрватске да у непосредној близини са БиХ изврши складиштење и одлагање радиоактивног отпада делегиран је и Одбору за стабилизацију и придруживање и Пододбору за транспорт, енергију, животну средину и регионални развој у 2018. години и ово питање је стављено на дневни ред за редовни састанак Одбора у 2019. години, док је разматрање на састанку пододбора пролонгирано јер се исти требао одржати у марту 2020. године, који није одржан због глобалне ситуације са пандемијом.

У складу са улогом предсједавајуће Радне групе за праћење стања и активности у вези са могућом изградњом одлагалишта радиоактивног и нуклеарног отпада на локацији Трговска гора, а уважавајући Закључке Предсједништва Босне и Херцеговине од 22.03.2019.године, у којима је истакнута заштита свих права која Босни и Херцеговини припадају по правилима и нормама међународног права, те уважавајући Закључке и иницијативе Зеленог клуба посланика Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине од 25.03.2019.године, упућена је иницијатива Предсједништву БиХ и Савјету министара БиХ да се хитно покрену активности на формирању правног и експертског тима у циљу стварања услова за судску заштиту људских права грађана у Босни и Херцеговини, те да се позову институције у чијој су надлежности идентификовани извори међународног права за ову област на интензивирање активности усмјерених на оспоравање и спречавање успостављања одлагалишта радиоактивног и нуклеарног отпада на локацији Трговске горе.

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију ће наставити пратити активности које ће се дешавати и у наредном периоду, укључујући и активно учешће у поступцима који ће се спроводити у Републици Хрватској, а све са циљем да се активирају сви правни и стручни механизми и спријечи изградња одлагалишта радиоактивног отпада на Трговској гори.

Прилог:

- два примјерка латиница,
- два примјерка ћирилица;
- CD (WORD 2003)

МИНИСТАР

Сребренка

Голић

29.06.2020

Име посланика:

- [Goran Selak](#) [1]

Сазив: 10

Адреса

Трг јасеновачких жртава 1
78 000 Бања Лука

Република Српска
Босна и Херцеговина

Генерални секретар

Телефон: +387 51 338-104

Факс: +387 51 301-087

- [Народна скупштина](#)
 - [О Народној скупштини](#)
 - [Сједнице](#)
 - [Обиљежја РС](#)
 - [Сазиви](#)
 - [Кодекс](#)
 - [Пословник](#)
 - [Посланичка питања и одговори](#)
 - [Служба НС РС](#)
- [Акти](#)
 - [Устав](#)
 - [Усвојени закони](#)
 - [Закони у процедури](#)
 - [Одлуке](#)
 - [Закључци](#)
 - [Буџет](#)
 - [Остали акти](#)
 - [Законодавни поступак](#)
 - [Стручна расправа](#)
- [Активности](#)
 - [Активности предсједника](#)
 - [ЕУ активности](#)
 - [Активности радних тијела](#)
 - [Активности службе](#)
 - [Међународна сарадња](#)
 - [Календар активности](#)
 - [Календар рада](#)
- [Галерија](#)
 - [Архива аудио и видео записа](#)
 - [Фото галерија](#)
 - [360 Преглед](#)

Source

URL:

<https://www.narodnaskupstinars.net/?q=ci/%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%BA%D1%83%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B0-%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%9A%D0%B0-%D0%B8-%D0%BE%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B8/%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%BD-%D1%81%D0%B5%D0%BB%D0%B0%D0%BA-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D1%98%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D1%83-%D0%B2%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B5-%D1%80%D0%B5%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B5-%D1%8>

Адреса

Трг јасеновачких жртава 1
78 000 Бања Лука

[1%D1%80%D0%BF%D1%81%D0%BA%D0%B5-0](#)

Links

[1] <https://www.narodnaskupstinars.net/?q=ci/taxonomy/term/1096>